

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРІВ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОГО РІВНЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СПОРТУ

У статті розглянуто основні підходи до процедури застосування педагогічного моделювання у професійній педагогіці. Розкрито переваги розробки графічних моделей. Основна увага акцентована на сутності та характеристики структурно-функціональної моделі формування фахової компетентності офіцерів оперативно-тактичного рівня зі спеціальної фізичної підготовки та спорту.

Ключові слова: педагогічне моделювання, структурно-функціональна модель, складові блоки моделі, принципи, методи, засоби.

В статье рассмотрены основные подходы к процедуре применения педагогического моделирования в профессиональной педагогике. Раскрыты преимущества разработки графических моделей. Основное внимание акцентировано на сущности и характеристике структурно-функциональной модели формирования профессиональной компетентности офицеров по специальной физической подготовке и спорту.

Ключевые слова: педагогическое моделирование, структурно-функциональная модель, составляющие блоки модели, принципы, методы, средства.

У професійній підготовці офіцерів Збройних Сил України (далі – ЗС України) належне місце посідає спеціальна фізична підготовка, адже вона суттєво впливає на якість виконання ними професійних обов'язків. Спеціальна фізична підготовка, як сказано у Настанові з фізичної підготовки у ЗС України, спрямована на розвиток спеціальних фізичних якостей, оволодіння військово-прикладними навичками, виховання морально-вольових якостей, досягнення бойової згуртованості підрозділів, шляхом систематичного комплексного виконання спеціальних фізичних та прикладних вправ з атлетичної підготовки, прискореного пересування, подолання перешкод, прийомів рукопашного бою, військово-прикладного плавання.

Беручи до уваги результати констатувального експерименту ми маємо змогу констатувати той факт, що без цілеспрямованої та вираженої діяльності у сфері формування фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту слухачів Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (далі - університет), які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень (далі - ОКР) «Магістр» та кваліфікацію «Спеціаліст у сфері оборони, офіцер військового управління оперативно-тактичного рівня» досягнути суттєвих позитивних результатів досить важко. Зважаючи на вище зазначені аргументи, задля досягнення позитивних результатів у сфері формування високого рівня фахової компетентності офіцерського складу ЗС України з спеціальної фізичної

підготовки та спорту було прийнято рішення про необхідність використання процедури педагогічного моделювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій дає підстави стверджувати, що на важливості спеціальної фізичної підготовки офіцерів акцентовано увагу у наукових доробках С. Бабовоза, В. Гончарова, Ю. Компанійця, В. Пліска та ін. Ми виходили з того, що вивчення практичних механізмів формування у слухачів університету належного рівня фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту мають базуватися на певному абстрагуванні в поєднанні із емпіричними дослідженнями. Тому в якості об'єкту дослідження взято модель. Моделювання освітніх систем є відносно новим методом дослідження для педагогічної науки. У зв'язку з цим, ми поставили перед собою мету висвітлити такі поняття як «моделювання» та «модель» та проаналізувати сутність структурно-функціональної моделі формування фахової компетентності офіцерів оперативно-тактичного рівня зі спеціальної фізичної підготовки та спорту.

Насамперед, ми виходили з того, що моделювання це загальнонауковий метод дослідження, сутність якого полягає у побудові та дослідженні особливих об'єктів – моделей та інших об'єктів – оригіналів чи прототипів. У філософському словнику [5], зазначено, що моделювання доцільно розглядати як метод дослідження об'єктів пізнання, що передбачає побудову і вивчення моделей предметів і явищ, які реально

існують, а також конструйованих об'єктів з метою визначення, або поліпшення їх характеристик. Проводячи дослідження у царині професійної педагогіки, ми прийшли до розуміння того, що використання моделювання для побудови моделей об'єктів дозволяє найбільш ефективно використовувати усі дослідницькі засоби. Загалом моделювання передбачає побудову особливих об'єктів – моделей та інших об'єктів – оригіналів чи прототипів. Науковці одностайні у тому, що завдяки процедурі моделювання можна цілісно вивчити процес, через те, що можливо побачити не тільки елементи, але й зв'язок між ними, розглянути ситуацію з різних сторін.

Вважаємо, що педагогічне моделювання можна розглядати як педагогічно виражений засіб, який доцільно використовувати для розуміння і прогнозування складних педагогічних явищ, адже він дозволяє найбільш оптимально вивчити процес формування фахової компетентності офіцерів оперативно-тактичного рівня зі спеціальної фізичної підготовки та спорту до його реалізації, при цьому можливе чітке прогнозування негативних наслідків та їх цілеспрямована ліквідація чи принаймні суттєве послаблення негативного впливу. У нашому розумінні моделювання дозволить нам цілісно підійти до вивчення процесу формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту, адже дасть можливість побачити не тільки елементи педагогічної моделі, але й встановити зв'язок між ними, а також передбачити можливі наслідки як у позитивному так і у негативному ракурсі.

Запровадження процедури педагогічного моделювання виступає найбільш адекватним засобом наукового пізнання процесу формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту, адже головною ознакою виступає цілісне відображення. На основі аналізу наукових доробок фахівців ми прийшли до розуміння того, що педагогічне моделювання процесу формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту має певні *етапи*. До найбільш суттєвих етапів, відносимо п'ять, а саме:

1) Постановка цілі педагогічного моделювання щодо підвищення рівня сформованості фахової компетентності

офіцерів оперативно-тактичного рівня університету з спеціальної фізичної підготовки та спорту;

2) Встановлення особливостей та визначення функцій педагогічного моделювання під час формування фахової компетентності спеціалістів управління у сфері оборони, офіцерів військового управління оперативно-тактичного рівня університету зі спеціальної фізичної підготовки та спорту;

3) Розробка графічної моделі формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту;

4) Практичне впровадження моделі формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту у навчально-виховний процес університету.

5) Аналіз та обробка результатів впровадження педагогічного моделювання у навчально-виховний процес університету та внесення певних коректив.

Перший етап педагогічного моделювання, насамперед, передбачає постановку цілі. У нашому баченні цілі моделювання мають бути науково обґрунтованими та відповідати очікуваному результату. Вважаємо, що цілі під час моделювання повинні бути спрямовані на визначення найбільш оптимальних способів управління процесом, який моделюється при конкретних компонентах, а також передбачати прямі (безпосередні) і непрямі (опосередковані) наслідки дії експериментатора. У нашому розумінні при формуванні цілей моделювання процесу формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України з спеціальної фізичної підготовки та спорту варто взяти до уваги необхідність відповідати основним вимогам, які висуваються до фахівця із вищою військовою освітою. Виходячи із вищенаведеного, слухачі університету, які здобувають ОКР «Магістр» за кваліфікацією «Спеціаліст у сфері оборони, офіцер військового управління оперативно-тактичного рівня» **повинні**:

– виконувати програмні вправи та нормативи з фізичної підготовки;

– вдосконалювати свою індивідуальність у конкретних ситуаціях (повсякденних та екстремальних), які вимагають планування індивідуального фізичного тренування задля вдосконалення

фахової компетентності з спеціальної фізичної підготовки та спорту;

– організовувати ефективну роботу та забезпечувати заходи щодо формування, підтримання і розвитку у військовослужбовців фізичних якостей, необхідних для виконання службових завдань.

Отже, ціль у процедурі моделювання передбачає складну системну діяльність викладацького корпусу університету щодо побудови цілісної ієрархії, а саме: від найбільш узагальнених, які диктуються загальними вимогами до підготовки офіцерів, що здобувають ОКР «Магістр» та кваліфікацію «Спеціаліст управління у сфері оборони, офіцер військового управління оперативно-тактичного рівня», та мають високий рівень сформованої фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту – через конкретні цілі організації навчально-виховного процесу офіцерів університету, які визначаються конкретними вимогами ОКХ до фахівця даної галузі знань та кваліфікації, – до цілей навчання по конкретній дисципліні «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка». Основна ціль педагогічного моделювання процесу формування компетентності офіцерського складу ЗС України з спеціальної фізичної підготовки та спорту диктується вимогами суспільства до офіцерських кадрів як повноправних суб'єктів професійної діяльності.

У нашому баченні *другий* етап базується на встановленні особливостей та визначенні функцій педагогічного моделювання під час формування фахової компетентності спеціалістів управління у сфері оборони, офіцерів військового управління оперативно-тактичного рівня університету зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Під час дослідження нами визначено наступні *особливості* педагогічного моделювання:

по-перше, педагогічне моделювання матиме позитивний ефект лише за умови застосування інноваційних способів розв'язання окресленої нами проблеми;

по-друге, використовувати педагогічне моделювання доцільно лише тоді, коли є зацікавлення з боку самих слухачів, викладацького корпусу, а також з боку адміністрації навчального закладу;

по-третє, педагогічне моделювання може мати позитивний результат у тому разі, коли викладачі мають ґрунтовну теоретичну

інформацію та володіють методикою її впровадження.

Працюючи над зазначеною проблематикою, ми прагнули щоб розроблена нами педагогічна модель була спрямована на забезпечення розвивальної, навчальної та виховної *функцій*. Розвивальна функція спрямована на врахування цілісного процесу підготовки фахівців в університеті на основі формування у них пізнавальних інтересів, внутрішніх мотивів та потреб, які впливають на зазначений процес. Відтак, навчальна функція передбачає оволодіння слухачами під час вивчення навчальної дисципліни «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка» належними знаннями та на їх основі вироблення умінь та навичок, які є необхідними для формування високого рівня фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Ця функція, в основному, передбачає дотримання державних стандартів та виконання навчальних планів підготовки магістрів на основі розробленої освітньо-кваліфікаційної характеристики.

З метою реалізації *третього* етапу процедури моделювання, а саме створення графічної моделі доцільно з'ясувати сутність наукової дефініції «*модель*». До прикладу, в українській енциклопедії освіти [246, с. 516] під науковим терміном «модель» представлено як уявну, або матеріально реалізовану систему, «котра відображає або відтворює об'єкт дослідження і здатна змінювати його так, щоб її вивчення дає нову інформацію». Зокрема, військовий педагог А. Галімов зазначає, що модель – «це інваріантна система ідеально необхідних і достатніх ознак, взаємозв'язок яких характеризує наявність освітньої системи, спрямовану на подальший розвиток творчої готовності випускників» [2, с. 54]. В. Ягупов [185] трактує модель як еталонне уявлення про навчання, що визначає цілі, основи організації та проведення навчального процесу. У нашому розумінні *модель* – це штучно створений об'єкт у вигляді схеми та певних знакових форм, який відображає у більш простому вигляді структуру, властивості та відносини між елементами.

Розробляючи модель формування компетентності офіцерського складу ЗС України з спеціальної фізичної підготовки та спорту, ми, насамперед, узагальнили та систематизували існуючі теоретичні знання щодо сутності та змісту фахової компетентності зі спеціальної фізичної

підготовки та спорту офіцерського складу ЗС України; визначили мінімально необхідні складові прагматичної моделі зразка; безпосередньо розробили графічне зображення моделі, що передбачає чіткі взаємозв'язки між її складовими. У цілому, ми прагнули, щоб розроблена нами графічна модель передбачала досягнення поставленої мети та включала певні складові *блоки*, що виступають її базовими характеристиками. Під блоком ми розуміємо підсистему, що відрізняється змістом і структурною специфічністю, має відносну автономність і функціональну інтегративність.

У модель формування фахової компетентності офіцерського складу ЗС України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту було включено 4 основних *складових блоків*: *організаційно-цільовий* блок, *когнітивно-змістовий* блок, блок *організаційно-педагогічних умов*, *результативно-корекційний* блок (рис. 1).

Перший (*організаційно-цільовий*) блок базується на державному соціальному замовленні щодо підготовки високо компетентних фахівців із ОКР «Магістр», що здобувають в університеті кваліфікацію «Спеціаліст управління у сфері оборони, офіцер військового управління оперативного тактичного рівня». Цей блок моделі включає *мету, завдання, об'єкти* (слухачі університету) на яких здійснюється вплив та *суб'єкти*, які цей вплив забезпечують. У нашому баченні мета виступає у якості інструменту, що створює впорядковану взаємодію між усіма іншими складовими розробленої моделі та надає цілісний вплив на формування фахової компетентності офіцерів військового управління оперативного тактичного рівня. Отже, *метою* освітнього процесу в розробленій моделі є сформувані у слухачів університету належний (високий та достатній) рівень фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Розробляючи *організаційно-цільовий* блок моделі ми використали поради Таким чином, виходячи із мети виокремлено наступні *завдання*:

1) Навчити слухачів осмислювати і творчо застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності на основі усвідомлення власної діяльності, своєї індивідуальності, і своїх творчих можливостей у сфері спеціальної фізичної підготовки та спорту.

2) Сформувані вміння щодо творчого використання досвіду щодо формування

підтримання і розвитку у військовослужбовців фізичних якостей, необхідних для виконання службових завдань а також ставити, аналізувати і творчо вирішувати проблеми і завдання в галузі спеціальної фізичної підготовки та спорту.

3) Цілеспрямовано вдосконалювати цілемотиваційний, змістовий, практичний, рефлексивний критерії фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту слухачів-магістрантів університету, які здобувають кваліфікацію «Спеціаліст управління у сфері оборони, офіцер військового управління оперативного тактичного рівня».

4) Забезпечувати орієнтацію на професійну діяльність як на творчий процес та вибирати навички постійного цілеспрямованого вдосконалення методів власної роботи щодо вдосконалення фахової компетентності з спеціальної фізичної підготовки та спорту.

Зазначимо, що важлива роль відводиться *викладацькому складові університету* як вагомій організаційній одиниці в якісному формуванні фахової компетентності слухачів зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Саме викладачі передають, уточнюють інформацію як у вертикальному напрямку (взаємодія викладач – слухач), так і в горизонтальному (взаємодія між слухачами). Визначення послідовності дій суб'єктів (викладачів), в першу чергу, стосується моніторингу ефективності діяльності, що визначається повнотою, актуальністю, своєчасністю, оперативністю та лаконічністю.

Другий (*когнітивно-змістовий*) блок є найбільш вагомим, адже включає *принципи, методи, форми та засоби* педагогічного впливу, що використовуються у навчально-виховному процесі університету. Насамперед, зазначимо, що педагоги розглядають принципи у якості загальних вимог, які висуває середовище до самої системи навчання. У своїй роботі ми опиралися на результати дослідження військового педагога О. Діденка [3], який переконаний у тому, що принципи повинні мати глибоке наукове обґрунтування та узагальнений характер, а також завжди обов'язково виконуватися. Науковець довів, що принципи не є раз і назавжди даними і незмінними. Принципи повинні змінюватися та удосконалюватися, цього вимагає модернізація освіти й досягнення педагогічної науки [3, с. 170 – 174].

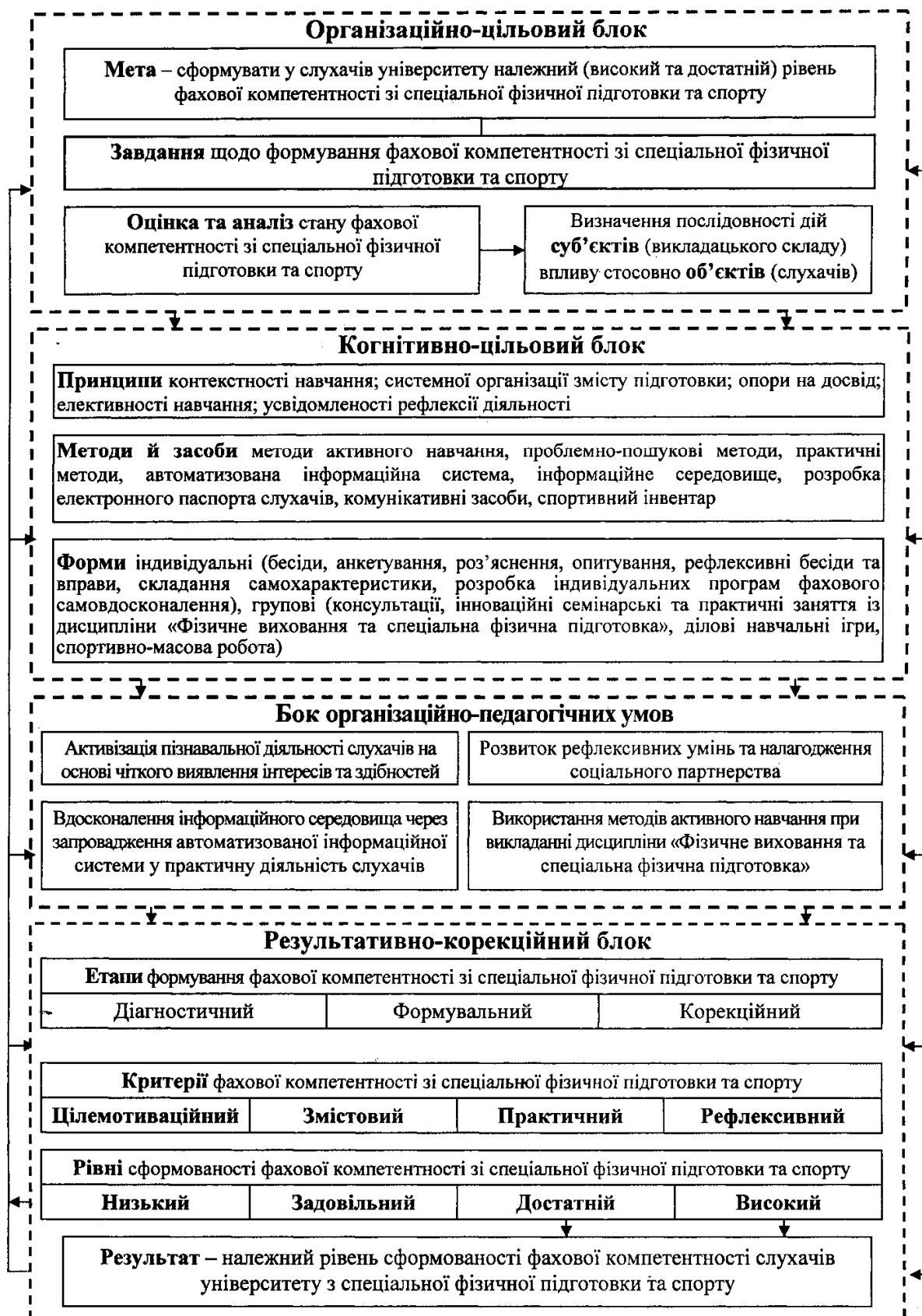

Рис. 1. Модель формування фахової компетентності офіцерського складу ЗСУ України зі спеціальної фізичної підготовки та спорту

Отже, до основоположних принципів віднесено такі принципи, як: контекстності навчання; системної організації змісту

підготовки; опори на досвід; елективності навчання; усвідомленості рефлексії діяльності. Вважаємо, що принцип *контекстності*

навчання є доцільним з огляду на те, що контекст – це «система внутрішніх і зовнішніх умов поведінки й діяльності людини, що впливає на сприйняття, розуміння й перетворення людиною конкретної ситуації» [1, с. 40]. У практичному сенсі цей принцип передбачає вироблення умінь щодо виконання офіцерами оперативно-тактичного рівня адекватних соціальних ролей з урахуванням професійної діяльності щодо формування, підтримання і розвитку необхідних фізичних якостей у військовослужбовців. Принцип *системної організації змісту підготовки* слухачів базується на пошуку та актуалізації внутрішнього потенціалу слухачів. Він передбачає що під час проведення практичних занять при вивченні навчальної дисципліни «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка» доцільно враховувати професійні інтереси слухачів, а також запровадити індивідуальний підхід. Реалізуючи цей принцип, ми враховували рівень знань та умінь слухачів в галузі фізичної підготовки та спорту, стан їх мотивації, індивідуально-психологічних особливостей здійснення рефлексивних дій. Принцип *опори на досвід* обраний через те, що у слухачів університету, з огляду на те, що вони уже мають стаж служби у ЗС України є сформований життєвий (професійний, соціальний, побутовий) досвід щодо фізичної підготовки та спорту. Виходячи з цього, ми вважали за необхідне забезпечити слухачам, які здобувають ОКР «Магістр» ріст професійно-особистісних досягнень в галузі фізичної підготовки та спорту в результаті освітньої діяльності. Цей принцип спрямований на суттєве вдосконалення умінь виконувати програмні вправи та нормативи з фізичної підготовки. Принцип *елективності навчання* передбачає надання слухачам певної свободи у виборі змісту, засобів та термінів навчальної діяльності щодо вдосконалення фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Цей принцип базується на поєднанні інтересів офіцера ЗС України та освітніх вимог університету як навчального закладу, а також передбачає облік професійно-особистісних потреб в змісті та характері освітньої діяльності щодо формування фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. На практиці цей принцип спрямований на цілісне становлення і розвиток особистості-професіонала та базується на випереджальному характері навчання дорослих. Принцип *усвідомленості рефлексії діяльності* в галузі формування фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту передбачає усвідомлення слухачами усіх критеріїв та чітке усвідомлення своїх дій щодо підвищення результативності

діяльності, яка пов'язана із спеціальною фізичною підготовкою та спортом. Цей принцип передбачає орієнтацію креативний підхід у рефлексії своєї діяльності та набуття слухачами досвіду у цьому напрямку.

Методи, форми та засоби схематично представлені у моделі, тому ми не будемо ще раз на них зупинятися. Зазначимо лише, що методи, які ми використовували сприяють розвитку теоретичних знань (змістовий критерій) та вдосконалюють професійні уміння (практичний критерій), підвищують мотивацію підготовки (цілемотиваційний критерій) та через моделювання складних професійних ситуацій впливають на рефлексивний критерій сформованості фахової компетентності слухачів університету зі спеціальної фізичної підготовки та спорту. Ми прагнули щоб форми навчання були наближені до можливостей, здібностей та інтересів кожного слухача. Навчальна інформація, яка поведилася до відома слухачів володіла чинником раптовості, оригінальності, новизни, несподіванки, максимально можливої насиченості новими науковими даними. Вважаємо, що проблемні ситуації які безпосередньо дотичні до формування фахової компетентності зі спеціальної військової підготовки та спорту не треба штучно вигадувати, вони народжуються самі під час творчого підходу до організації навчального-виховного процесу.

До третього блоку ми віднесли *організаційно-педагогічні умови* (активізація пізнавальної діяльності слухачів на основі чіткого виявлення інтересів та здібностей; використання методів активного навчання при викладанні дисципліни «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка»; вдосконалення інформаційного середовища через запровадження автоматизованої інформаційної системи у практичну діяльність слухачів; розвиток рефлексивних умінь та налагодження соціального партнерства), що виступають у якості системоутворюючих чинників моделі. Вважаємо що завдяки запровадженню зазначених організаційно-педагогічних умов здійснюється життєдіяльність моделі, адже вони здатні зробити істотний вплив на формування фахової компетентності зі військової підготовки та спорту в цілому.

Четвертий (*результативно-корекційний*) блок включає конкретні *етапи*, а саме: діагностичний (етап констатувального експерименту під час якого з'ясовано дійсний рівень сформованості у слухачів університету фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту та намічені перспективи щодо вдосконалення), формувальний (етап експериментального дослідження під час якого реалізовано модель та впроваджено

організаційно-педагогічні умови), корекційний (передбачав внесення коректив у процес формування фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту). У цьому блоці ми розмістили *критерії* (цілемотиваційний, змістовий, практичний, рефлексивний) та *рівні* (низький, задовільний, достатній та високий) сформованості фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту слухачів-магістрантів університету, які здобувають кваліфікацію «Спеціаліст управління у сфері оборони, офіцер військового управління оперативнотактичного рівня». Вагомим елементом цього блоку є очікуваний *результат*.

У процесі дослідження, ми прийшли до **висновку**, що у практичному плані графічна модель дасть нам змогу провести усвідомлений пошук оптимальних шляхів формування у слухачів університету фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту та на кінцевому етапі експериментального дослідження дасть можливість встановити чи досягнуто позитивного результату, а також визначить ефективність проведеного формувального етапу експериментального дослідження. У нашому баченні графічна модель, яка

розроблена з метою формування у слухачів університету фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту відповідає чотирьом критеріям, а саме: *достовірність* що дає можливість встановити ефективність процесу формування фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту слухачів-магістрантів університету; *цілісність*, має на меті чіткий взаємозв'язок та взаємовплив між усіма блоками у розробленій моделі; *відкритість* передбачає своєчасне виконання державного замовлення на підготовку у стінах університету конкурентноздатних офіцерів, які володіють високим рівнем сформованості фахової компетентності зі спеціальної фізичної підготовки та спорту; *відтворюваність* передбачає проведення перевірки під час формувального експерименту.

У цілому вважаємо, що реалізація моделі передбачає активізацію процесу навчання через оптимізацію структури та змісту навчання через вплив виокремлених організаційно-педагогічних умов. Ми виходили з припущення, що втіленням запланованого результату освіти є досягнення запланованого результату.

Література

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / Вербицкий А. А. – М., 1991. – 211 с.
2. Галімов А.В. Акмеологічні системи забезпечення якості підготовки фахівця / А.В. Галімов // Освітньо-наукове забезпечення діяльності правоохоронних органів і військових формувань України : III Всеукраїнська науково-практична конференція [Серія: Психолого-педагогічні науки] / Державна прикордонна служба України, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2010. – С. 52–54.
3. Діденко О.В. Формування професійної творчості в майбутніх офіцерів Державної прикордонної служби України: монографія. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2009. – 407 с.
4. Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України]; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Філософський словник / за ред. В.І. Шинкарука. – К.: голов. ред.. УРЕ, 1986. – 768 с.
6. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

Cherniavskiy A. O., competitor

STRUCTURAL-FUNCTIONAL MODEL'S OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OFFICERS WITH SPECIAL PHYSICAL TRAINING AND SPORTS

The article outlines the main approaches to the application of the pedagogical process modelling in professional pedagogy. Disclosed the advantages of developing graphical models. The focus is accented on the nature and characteristics of the structural-functional model of formation of professional competence of officers on special physical training and sports. Describes the main stages of modelling, disclosed features, functions and main features of the model. Analyzed the four main blocks of the model. A pedagogical design can be examined as the pedagogical self-weighted mean which it is expedient to use for understanding and prognostication of the difficult pedagogical phenomena, clear prognostication of negative consequences and their purposeful liquidation or at least substantial weakening of negative influence is here possible. Graphic model which is developed with the purpose of forming for the listeners of university of professional competence from the special physical preparation and sport answers four criteria, namely: authenticity, integrity, openness, reducibility.

Keywords: modelling, structural-functional model, blocks models, principles, methods, tools.